

„POKROK“ vychádza každý piatok.

Adresa pre všetky zásielky:
Dr. Pavel Blahe, lekár v Skalici
(Szakolcza).Oznamy (inzeráty) účtujú sa
lavne a platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 koruny. Na pol
roka 1 korunu. Jednotlivé čísla
v expedícii a pri zásielkach naj-
menej 20 výtiskov stojí 2 hal.Predplatné do cudzozemska 5 kor.
Bezmenne a nevyplatené dopisy
sa neprijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Nestálosť.

Kvitnula lipka, zeleňal sa dub,
keď sme si s milou dali verný sľub.
Sľúbili sme si lásku, až po hrob,
juž neemie zničiť príval falše zlob!Odkvitla lipka, žltý je už dub,
kdeže sa podel, milá ten náš sľub?
Ty na mňa nezrieš, ja mám druhé rád;
ej, či je hodno lásku sľubovať!?

Spevák.

Proti alkoholu.

Už pred rokmi napísali sme na našu zástavu: „boj proti alkoholu!“ Tento boj prevádzame na celej čiare. V živote súkromnom, v činnosti spolkov, v časopisoch, v prednáškach, vo verejnosti, v oboi. Boj proti alkoholu je ťažký, lebo je bojom proti náruživostiam človeka, bojom proti zastaralému hriechu; sú ľudia uvedomelí, rozumní a predsa podliehajú, klesajú, lebo nemajú dost pevnej vôle, aby sa zriekli sladkého jedu.

Ale práve preto, že je náš boj tak ťažký, že tak málo výsledkov vykazuje naša činnosť na tomto poli, musíme na seba vziať brnenie, ťažké panciere nie zo železa a ocele, ale brnenie mravouky, vedy a pokroku! *Alkohol narobil človečenstvu viac škody než války*, hovoril veľký anglický muž Gladstone. Nepriateľ jako vidno je mocný, silný, naše zbrane malé a slabé, no naša vôľa stavať sa proti prúdu, ktorý všetko zbiera, ničí, ktorý všetko kalí, zanáša bahnom zkazy, ktorý trhá brehy, podmyva naše rodné chalupy, ktorý vlečie so sebou naše náradie, náš dobytok, mozole našich rúk, v ktorom topí sa do roka tisíce oteov, matiek, deti, mužov, aby nikdy nepovstali z tejto bariny biedy a smrti. Plávať proti prúdu, bojovať s vlnami, brániť sa proti špalkom ktoré sácajú nás v prsia, pracovať proti veľkým kameňom ktoré na spodu valia sa a podrážajú nohy, o to je ťažké, ale povedomie pravdy dodáva nám obrovské sily a železnej vytrvalosti. Ved' náš cieľ za ktorým my ideme je vznešený, povýšený nad obyčajné snahy, chceme ratovať náš ľud, ubohý, opustený, do hrtáňa alkoholického ďabla zlomyseľne uvrhnutý slovenský ľud. Či je to náhoda, že v jednej oboi je desať senkov, desať pálečných brlohov, že pálenku v týchto senkoch meria desať židov, táto okolnosť prezraduje plán, dla ktorého si alkohol a jeho odpredavači vyhľadávajú svoje obete! Rozmýšľajte o tomto. Či je tomu nie tak? Udelovanie licencie nemá žiadnych prekážok, odpredaj deje sa voľne i po nedeliach a putiky sú tak blízko kostolov že i slepý vidí čo deje sa s ľuďmi keď vychádza z ohrámu. Alkohol je mocnejší nežli kňazi do hromady, životným vodcom ľudu dnes už nie je viacej kňaz, učiteľ tým menej, ale ten ktorý podáva mu denne jed, vodku života, ten ktorý denne rozjaruje jeho myseľ a dáva mu naučenia z *nemeckých* novin. A Slovák verí že len tam a nikde inde niet pravdy, že v kalíšku a skleničke je jediná radosť a šťastie života. Chudobný Kysučan vrhá sa v kostole na tvár

neodvažuje sa podvihnúť oči svoje k Bohu, ale o chvľu v krčme ožije, malé oči veselo sa rozhladia po tmavej šenkovni, rozhorí sa a vo svojom nešťastí v stave polootrávenom cíti sa byť šťastným, *taká je síla alkoholu*.

Čo mocné, vplyvné je na svete všetko by sa malo spojiť v mohutnú ligu, v križácke vojsko proti alkoholu, ovšem v prvom rade štáty, krajiny, cirkve, vlády. Len že o malých sa veľkí málo starajú, alkoholismus škodí pomerne najviacej malým národom, malým ľuďom, chudobnému človekovi a o tieto vrstvy nestará sa nik, každý ich len využíva.

Náš boj smeruje na ochranu malých, preto nestarajme sa o to čo robia veľkí páni, jako bojujú proti alkoholismu, konajme svoju povinnosť, my prevádzame boj na celej čiare, začnime sami so sebou, nehlasajme čo sami nekonáme, predchádzajme príkladom, *učme sa alkohol nenávidieť, dvíhajme padlých*, pomáhajme kleslým a čo je hlavné chráňme mládež zdravú, nezkaženú ratujme ju.

Bratia neopojujme sa, budeme striezlivými nepopúšťajme, neustupujme móde, alkoholu neúčfajme pred zkaženým, slabým ľuďom.

My vedíme boj za sväte statky ľudu za dušu, mrav a poctivý život.

Kto si človek cti, pojdeš s nami.

Kto miluje svoj rod, bude nám pomáhať.

Kto vyslobodí chce ľud slovenský z náručia smrti, nech vstúpi medzi nás.

Kto chce ľudu zachovať dedičnú hruď, nech nasleduje nás.

Alkohol krátky život — striednosť, sdržanlivosť dlhé živobytie. B.

Čítajte!

Človek všetko chce vedieť. Čo vidí, o čom čuje, všetko ho viacej-menej zaujíma. Malé dieťa na všetko sa vypytuje, rodičia, lebo starší ľudia mu to vysvetľujú, vynaučujú ho a takto nadobudne to nerozumné dieťa vedomostí ku každodennému životu. Táto zvedavosť je nielen v dieťaťu, ale je to prirodzenosť každého človeka; teda i starší ľudia túžia po tom, rozšíriť svoj obzor a svoje vedomosti, a žiadosť nemôže povedať, že mu netreba viace vedieť, že už všetko vie, ba čím kto viac vie, tým ľahšie pochopí, aký neschopný je človek k tomu aby všetko vedel a i ten sa musí pokloniť heslu „Vzdelávajme sa,“ lebo vzdelanie je potrebné pre človeka, a bez neho niet pokroku.

Ponevadž ale človek nemá okolo seba vždy tých múdrejších, ktorí by jeho zvedavosti vyhovelí, musí sa chytiť čítania a hesla „Vzdelávajme sa sami.“ Ku čítaniu človek ľahko privykne, a najde v ňom takú obľúbenosť, ako vo fajčení, v tanci, — ba takým sa mu stane požiadavkom, ako korbelovi tá „besnica,“ a ťažko mu to padne, keď sa nemôže vo voľnej chvíľke čítaním zabávať.

A predsa koľko je tých, ktorí si ešte čítanie neobľúbili, ktorí ešte heslu „vzdelávajme sa sami“ neporozumeli, ktorí na miesto vzdelávania sa čítaním, idú dobré svoje vlastnosti udusiť do krčmy. Koľko je tých, čo povedia: Nebudem čítať, načo je mi to, ved' naši otcovia nečítavali a boli živí, však mi žiadosť nič nedá to treba len fškádom, kňazom a pánom. Takito ľudia ukazujú nielen svoju nedospelosť, ale i svoju životaneschopnosť, svoju nevšímavosť. Čušia, ako vták za hrudou, aby nemuseli rozmýšľať, a spokojja sa v krúžku svojich známych len so všednými vedomosťami. Títo potom už i v niektorých všeobecných záležitostiach ostanú zaostalí, lebo sa nenaučili rozmýšľať. A len potom vidia, nakoľko chybili že sa uspokojili s tým čo sa na nich nalepilo. Druhí povedia: „Ja nebudem čítať, lebo potom len o tom rozmýšľam, a keď vidím tú krivdu a nepravdu na tom svete, veľmi ma to zlobí, — radšej nebudem čítať.“ Títo sa už ľahšie vzdelávajú, lebo ich tá vec, o ktorej čítali zaujíma, ale sami si zatvárajú dvere pred vzdelanosťou. Toto jejich mudrovanie je veru smiešne; ved' načo čítame? Aby nám to vyletelo z hlavy skôr než to prečítame, alebo aby sme o tom rozmýšľali? Musíme si tú vec o ktorej sme čítali premysleť, musíme si o nej samostatný názor utvoriť. Potom skôr najdú ľudia tú krivdu a nepravdu, a keď ju vidia to ich má povzbuzovať k tomu, aby sa proti nej postavili, a proti nej bojovali.

Preto čítajme, vzdelávajme sa, aby sme mohli plniť ten najslachetnejší úkol človeka — *krivdu biť, pravdu hľadať*, a dla nej žiť.

Šťastie.

Si šťastný, jestli pri zdraví
máš potrebného chleba,
bo k pozemskému životu
je toho veru treba;
keď ale to máš, nežiadaj
hneď pri tom i mať zlata;
pred veľikámi neskláňaj
tvár svoju v bahno blata!
Ved' samostatnosť, svoboda
človeka šťastným robia
i vtedy, keď len suchý chlieb
do vody ruky drobia;

Rehor Uram-Podtatranský.

Vlastnosti hospodára.

(Dokončenie.)

6. **Sporivosť** má byť v každom hospodárovi vrodená, lebo jeho živnosť nepatri k tým, ktoré mnoho vynášajú a každá úchyľka od tejto zásady sa hneď trestá. Hospodár musí vedieť opatríť naturalie tak jako peniaze a vždy na myslí mať, že majú veľkú hospodársku hodnotu, ktoré keď by neboli, kúpil by sa musely a ubudne-li ich, jako keď by ubudlo peňazi. Zásada jeho je, nekupovať vecí, ktoré nepotrebuje.

Sporivým sa menuje aj ten, ktorý drží všetko v poriadku a čistote, často dohliada na zásoby, aby sa nezkažili, lebo takto mnoho hodnoty na vniwoč prichádza. Sporivým menujeme aj toho, kto dohliada jako sa dobytok krmi a čistí. Porekadlo hospodárske je, opatrovať všetko vždy na pravom mieste, čo bohúžiaľ na mnohých miestach ešte není pochopené.

7. **Poriadok v hospodárstve** a domácnosti súvisí s predošlým, má byť všade a začína sa už u hospodára samého, lebo poriadny hospodár má poriadnych pacholkov, delníkov, potáh, stavánie, vôbec všetko. Poriadok shladávame u roľníka aj v tom, či-li všetko správne platí, poriadne zbožie dáva v jakosti zarúčenej, s delníctvom zachádza spravodlivo. V domácnosti jeho má byť všetko tak usporiadané, aby vyhovelo požiadavkom vzdelania.

Poriadnym je zaiste každý hospodár, ktorý netrpí u svojich podriadených všeliakých nectností, povzbudzuje ich ustavične k dobru. Poriadny hospodár nebude chcieť švindlerským počínaním zbohatnúť, lebo jakonáhle dostane pochybné meno, ztratí dôveru u spoluobčanov a delníctva.

Hospodár má mať svoju domácnosť tak sriadenú, aby v rodinnom kruhu po dennom namáhaní okriak a pobavil sa, tým ale není povedano, žeby ustavične doma mal sedieť.

8 **Primerané zachádzanie** s ľudom delníckym a služobníckym, spočíva hlavne v spôsobe udelenia rozkazov, ktoré majú byť krátke a jasné. S robotníkmi zachádzajme vždy vľúdne a sľúbenú mzdu vyplácajme úplne. Máš-li ich na bývaní, poriadne bývanie im obstaraj! Neuposlušnosť a vzdorovitosť potrestaj, delníkov nenapraviteľných prepúšťaj! Vôbec všade sa má dbať o prísnu kázeň a slušné zachádzanie s delníkmi.

Preto hospodár sám má poznať vykonávanie každej práce osobne, potom môže správny rozkaz delníkom dať.

Má-li hospodár byť spravodlivým, nech neposlúcha klebetníkov, neprijíma žalovanie a nevšíma si dopisov anonymných, lebo prijímaním ich, vychoval by si len podlizačov, ale ľud neuprimný.

Delník, s ktorým sa dobre zachádza, stane sa len vtedy spokojným a dôverným k svojmu pánovi, keď je mu ten aj v prípadoch rodinných dôverným radcom.

Zo stanoviska sociálneho postarajme sa delníctvu o pomoc nemocní a poistení proti úrazu pre odmenu v prípade jeho pracovnej neschopnosti. Udeľovaním Ježiška lebo inej remunerácie deťom delníckym, len lásku delníka oproti statkárovi upevňuje. Na niektorých veľkostatkoch sriadené sú pre delníkov starých fondy, pensie (na pr. u kniežata Švar. enberka). Aj jubilejný fond kráľa Františka Jozefa tomuto účelu vyhovuje, preto máme všade roľníkov uň upozorňovať a jich ku sporivosti naponúvať.

Ušitocnosť tohoto fondu je z mnohých strán pochopená, lebo už v roku 1895 pristúpilo poistencov zo stavu delníckeho 26.1% a úradníkov 16.6%, živn. s níkov 14.1%, roľníkov 9.7% atd.

Uváži-li sa všetko, čo sa na novovekom roľníkovi vyžaduje, pr. známe, že musí byť „úplným mužom“, ktorý nadený je s dobrým pozorovateľským talentom, musí rýchle pochopiť, pozornosť vždy len na jeden predmet koncentrovat a logicky mysleť a myšlienky spojovať.

Zkrátka, hospodár má sedieť na svojom statku jako pavúk mnohokký vo svojej sieťi, aby hneď poznal, kde čo na podzemkoch, chlieve atd. sa pokazilo; ba i viac, jeho fantázia má byť zdravá, aby aj, keď je od svojho statku vzdialený, mohol si predstaviť, čo sa tam v tejto

chvíli robí. Tým jako by bol ozbrojený okom duševným, vedieť a posúdiť, to lebo to sa mohlo v čas jeho neprítomnosti stať, a keď sa stalo, hľadať príčinu. Toto je mnohému hospodárovi všedná vec a predsa sú ľudia, ktorí vzdor obšírnému vzdelaniu svojmu, sú k podobnému smúšľaniu skoro neschopní. J. B.

Čítajte a predplácajte „Pokrok“,
2 kor. na rok!

Dopisy.

— **Skalica.** Vianočné divadlo: *Dedinský kováč*, dráma v 4 dejoch s premenou. Napísal Dr. L. Okánik.

„Dedinský kováč“ je obraz z ľudu. Všetky chyby a vady nášeho pospolitého človeka sú tu síkovo zachytené, spisovateľ nevynáša chyby ale v jednotlivých osobách len poukazuje na zlo, ktoré hatí náš ľud vo vývoji, v pokroku.

Kováč na dedine je dosť významná osobnosť, býva to obyčajne rozumnejší majster a požíva vážnosť u svojich občanov. Kováč číta noviny, miluje spolky, drží s dobrým kňazom. Rychtár, výborníci úradujú často u žida za obecne, po nich berú si príklad i mladší. Ondro Smolinský, bohatý syn vdovy ľúbi tí „čertovicu“ viacej, nežli mamu a ženu, podpisuje i zmenky, zlým duchom jeho je kamarád Jožko Škvarenina, ten ho svádza, kazí, spoločne v opilstve zabijú žida šenkára, vraždu zvalia na kováča Vrba, tohoto zavrú, lebo tí dvaja zlosynovia odprisahali. *Ale pravda konečne zvíťazí!* Kováč sa vyslobodí, tí dvaja neujdu trestu. Toto je dej.

Kus bol naštudovaný za krátky čas, herci učili sa ho z rukopisu a z kartáčových obťahov, lebo knižka ešte nevyšla! Prevedenie bolo dokonalé, pekné.

Hlásnik, Jozef Šátek zahral úlohu svojou majstrovsky, zdalo sa, že je už najmenej 30 rokov dedinským hlásinikom. Len si primnoho nahýbal. **Rychtár**, P. Osvald bola znamenitá figura rychtárska, stará *Smolinská*, tetka utrpená pri tom falošná, hrala živo a verne. **Ondro**, R. Krušina mal ťažkú ale vľáčnú úlohu, vyznamenal sa v nej, jaký bol rytier, keď sa pilo a keď prišli páni bolo po guráži. plač jeho bol prirodzený, opravdový. Krušina bol dvarazy vyvolaný! Fero Bellay bol podarený dedinský Slovák, sedliak. **Katúša**, sl. Terka Kolínek, **Evaša**, sl. Anna Pekarova a **Verona**, sl. Anna Leviusova hrali jako obyčajne živo a prirodzene. **Jožko Škvarenina**, Pavel Tomík bol vydarený švihák. **Kňaza**, M. Tomika držali všetci za pravého farára. **Vrba kováč**, Jozef Branecký hral s citom, plný lásky k pravde, maskovaný bol znamenite, i jeho žena **Borka**, M. Horvátova dobre previedla úlohu i s deťmi. J. Procházka bude herec, len smelosti viacej. **Sudca**, p. A. Hottmar bol majstrom svojej úlohy, maska robila p. Mikulšovi česť. I ostatní herci a herečky sa pričínili, aby kus predstavili dokonale. Obecenstva bolo mnoho, kus dojmál, mnohé oko zasľzilo. Po malých opravách pôjde kus do verejnosti a bude vzácnym obohatením našej chudobnej literatúry. Opícié masky v Betléme mohly vystať. Spevy byly krásne!

— **Z Lakšáru.** U nás za každým krokom čuje človek ponosovacie na zlé časy. A že sú zlé, to veru nemožno tajiť, ale kto je im príčina? Ľudia sami. Naším ľudom býva každodenná modlitba:

Skleníčka, sestrička,
a pohár vlastný brat.
Súdoček s pálenkou,
to mi je otec, mať.

Sotva kde sa minie toľko pálenky, ako u nás. A náš edky tohoto sú hrozné, z toho povstávajú tie zlé časy. Ľudia na miesto toho, žeby prizerali na hospodárstvo, okolo neho chodili a s druhými pracovali, vysedajú len u ľeika a márnia peniaze a ten drahý čas. Či je potom div keď u takého hospodára všetko dolu vodou ide, až naposledy ho bieda zaženie do Ameriky. Človeka pálenka o rozum privedie. Zavrlešie ho do hanby, lebo či to není hanba keď sa človek tak napije, že nevie ani jazykom hýbať, keď

ztratí svoje povedomie, keď ho musí ľeik z krémy vyhodit ako hnilé jablko, keď sa na ulici v blate váľa ako sviňa. Na takého človeka musí každý s potupnosťou hľadať.

A čo robí jeho rodina. V takom manželstve je celý blahobyť pokazený. Žena doma narieka a nemôže si pomôcť, lebo takýto človek sa už nedá od opilstva odviešať, každý svoj groš do krémy odnesie a doma deti chodia otrhané, ošarpané na hanbu rodine a celej obci. Keď je hospodár v kréme nemá ich kdo vychovať, k poriadku učiť.

A nie len, že len ten opilec zblbne, ale to pozorovať i na jeho pokoleniu. Prečo sú naše dietky také hlúpe, a židovské také chytré? Dajte si pozor či vidíte niekedy žida piť pálenku, a deťom ju ani ovoňat nedajú. Tak milý bratia Lakšárski, dajte si pozor na seba, k vóli vašim dietkam, šporujte vaše groše a radšej si predplatte na časopisy a čítajte!

Mládenec od Húšku.

Doporučujeme našim rodinám
KOLÍNSKOU ČIKORKU.

Myšlienky.

Kto mne za chrbátom nadáva, bojí sa mňa, kto mňa do tváre chváli, zneuctuje mňa.

Čínske príslovie.

Najväčší omyl je ten názor učencov, že by človek bez viery žiť mohol.

Život ľudský bez viery je — život zvierací!

Nie ten, kto mi povie „Pane, Pane“ vojde do kráľovstva nebeského, ale ten, kto plní vôľu Otca mojho, ktorý je v nebesiach.

Matúš VII. 21.

1. Neodkladaj na zajtrá, čo môžeš dnes.
2. Nespoliehaj sa na druhého s tým, čo môžeš sám (spraviť).
3. Nekupujme nič len preto, že je to lacné.
4. Pýcha je často dražšia, ako všetko, čo k životu potrebujeme.
5. Rozlobíš-li sa, čakaj, až načítaš desať; rozlobíš-li sa často, načítaj po sto.

Jefferson.

Miluj len Boha a nenáviď len seba.

Ľudia žijú z lásky: láska seba samého — je počiatok smrti, láska k Bohu a k bližným svojim — je počiatok života.

Chceš-li poznať seba samého, pozoruj, ako ťa druhí poznajú. Chceš-li druhých porozumeť, pozri do svojho srdca.

Schiller.

Jednoho učenca sa pýtali: „Čo je múdrosť?“ On odpovedal: „Múdrosť je ľudia poznať.“ Potom: „Čo je šľachetnosť?“ „Ľudia milovať“ odpovedal.

Kupujte v potravnom spolku!

Noviny z celého sveta.

— **Podmorský tunel** medzi Francúzskom a Angliou. Veliká spoločnosť kapitalstov zamýšľa vystaviť pod morom tunel a spojiť tieto dve zeme.

— **Petrolejový millionár** Rockefeller v Amerike daroval chicagskej universite 3 milliony dollarov.

— **Anarchisti** zabili predsedu vojenského súdu Pavlova. Útočník mal ruské dôstojnícke

žaty, prišiel k nemu, jako by mu chcel niečo úradne povedať a viacej razy strelil z revolvera. Vrah dal sa na útek, ale ho chytili.

— **Miesto** zomrelého Fr. Veselého, moravského poslance, za venkovské obce Val-Klobúcke bude kandidovať známy pracovník na Morave p. Cyrill Stojan. Bude iste zvolený.

— **V Uhorsku** nechodí do školy 350.000 detí, lebo není dostatočných škôl.

— **V Rusku**, v Španielsku a v Uhorsku je najviacej analfabetov, totiž takých, čo neznajú ani čítať ani písať.

— **V Uhorsku** je 120 rumunských peňažných ústavov, tieto mali v roku 1905 110 mill. korún majetku.

— **V Itálii** je mnoho opustených kostolov, blízko Palerma zvalil sa kostol práve pod službami Božími. Dvanásť ľudí bolo zasypaných.

— **Veľké katastrofy roku 1906.** Vo februári 1906 zaplavené boli pri strašnom víchre a morskéj búrke „Spoločenské ostrovy“, pri čom utopilo sa 100 obyvateľov! — Od 14—16. febr. zničilo zemetrasenie v Columbií celé kraje, mesta, lode pri brehoch boli porúchané. Tisíce ľudí zhyli. — Dňa 27. februára zhorelo v meste Santiago de Chile divadlo. — 3. marca zúrili orkan v Alabame, pri čom našlo smrť 150 osôb. — Začiatkom marca odtrhlo sa kus ľadu na mori, pričom našlo smrť vo vlnách 1000 rybárov. — V prostredí marca vybuchla sopka na ostrove Havai, šesť obcí bolo zasypané. — Dňa 8. marca stalo sa strašné nešťastie v baňách v Currieres, Francúzsko. Asi 1200 baníkov našlo smrť pod zemou, ratovali len asi 6—8 ľudí, ktorí 14 dní žili pod zemou. — Dňa 17. marca veľké zemetrasenie v Japonsku, na ostrove Formosa, 4000 mŕtvych. — Dňa 4. augusta výbuch Vesuvu. Zastavané bolo ľavou a ohňom mnoho dedín. 1000 ľudí zhyli. — 18. apríla veľké zemetrasenie v San-Francisco, celé mesto zrúcané, mŕtvych 1000 ľudí. — 5. augusta potopila sa loď „Sirio“, utopilo sa 328 osôb. — 16. augusta zemetrasenie v Chile. — V septembri veľký orkan, víchor v Honkongu, zničil 18. lodí, zahynulo 5000 ľudí. — Dňa 27. sept. veľký prival, orkan v Mobile, 5000 budov poškodené, 80 osôb bolo poranených. — V Sicílii veľké zemetrasenie. — 8. okt. strašný orkan, víchor v japonskom mori. — 15. októbra veľké nešťastie v baních. — 16. októbra potopenie podmorskej lode „Lutina“ u Bizerty, mŕtvych 16 mužov. — Dňa 21. okt. vyhodená do povetria ruská loď „Varjagin“ vo Vladivostoku. — Dňa 26. okt. 822 japonských rybárov, čo koráľ lovia zahynulo na mori aj s 230 loďkami. — Dňa 28. nov. vyletela fabrika na výbušné látky vo Witten do povetria. — Dňa 30. decembra zemetrasenie v Bolívii.

Drobné zprávy.

— **S týmto 3 číslom „Pokroku“** rozposielame našim odberateľom „Poukázky“ na predplatenie nech každé poukázku vyplní a predplatok zašle. *Budúce číslo „Pokroku“ zašle sa len tým, ktorí sa za odberateľa prihlásia, alebo predplatné zašlú.*

— **Gazdovsko-potravný spolok v Kopčanoch**, ktorý sa dva roky zakladal, bol rozpustený. Členom vrátili sa akcie. Škoda že nenašli sa ľudia ktorí by to viedli.

— **Ples.** Kat. Kruh v Skalici usporiada dňa 20. Januára 1907 na počesť potravných spolkov ples! Bude mnoho národných krojov. Záujem o túto zábavu v meste i na okolí je veľký. Vstupné za osobu 1 k. 50 hal.

— **Splátky** na obchodnú banku v Skalici prijímajú sa každý deň.

— **Veselé fašianky v Radošovciach.** Minulú nedelu bolo v Radošovciach naraz 17 ohli šok. Všetkým mladoženichom blahoželáme!

— **Volebné právo pijákov.** V Itálii schválila snemovňa, návrh aby každý volič bol pozbavený volebného práva na tri roky, ktorý bol pre žralstvo odsúdený. Koľko voličov muselo by sa zbaviť volebného práva v Uhorsku?

— **Prešporskí Slováci** usporiadajú na deň 9. februára zábavný večierok so spevom, s kupletami, humoristickými prednáškami. Po tomto bude tanec až do rána. Prijďte rodáci a zabavte sa. *Riaditeľstvo.*

— **Naši rodáci** z Ameriky poslali na dom sv. Vincenta v Skalici 13 K. 75 hal. a sice: Pavel Procházka a Frant. Janeček, rodáci zo Sudomérie po 2 Kor. 50 hal. Martin Tulák z Radejova 1 Kor. 25 hal. Ján Zahradník a Ján Kaňurek z Tvarožnej Lhoty (Morava) po 1 K. 25 hal. a Andrej Tokoš z Únfna 5 Kor. Zasielateľ p. Št. Bečka. Srdečná vďaka. Odovzdali sme na patričné miesto.

† **Smrť.** Dňa 14. jan. 1907 odpovedali sme do matky zeme váženého mešana, člena mestského zastupiteľstva pána Ferencea Petroviča. Dožil krásneho veku, 83 rokov. Večná mu pamäť!

— **Vojenská taxa,** čili daň tých, ktorí neboli vojakami, bude snižená — ale nie u nás, v Rakúsku. Od nového roku 1907 platia tak, čo majú vyše 1200 kor. ročného dôchodku len 6 kor. ročne. U nás chudák nádejník platí 6 kor. a sedliaci 20—24 kor. aj viacej. Malo-roľník, delník nemá nikde 1200 kor. dôchodku, dľa toho nebudú títo platiť nič.

— **Alkoholismus vo Varšave.** Roku 1898 vypilo sa vo Varšave, v Ruskom Polsku za 9000 rublov pálenky cez jeden deň, do roka urobí to 3 mill. 285,000 rublov. Prepilý národný majetok!

— **Suchá nemoc a alkoholismus.** Alkoholisti zvlášte mladší zomierajú po väčšine na tuberkulosu na suchoty. Pijanstvo a suchoty sú dve sestry.

— **Pánov výslancov** žiadame aby podali nasledujúci návrh vo snemovni: V deň volieb nech sú všetky putiky zavreté a nech sa nikde nepredáva alkohol.

— **Deti alkoholikov** trpia na mnohé nemoce zvlášte na zrádnik (padúcnica), na tuposť duševnú.

— **Daň na alkohol.** Mesto Skalica uvrhla na pálenku zvláštnu daň, ktorá vynáša mestu 2.300 Kor. ročne. Pálenka zdražie a bude horšia. Nasledovania hodný príklad, to je zdravá obecná politika!

Hospodárstvo.

— **Roľníkom.** *Začo budeme sadiť repu?* V Čechách už sú kontrakty porobené za 1 zl. až 1 zl. 10 kr. U nás chudáci fabrikanti mlčia. Sedliaci zorganizujte sa, nesadte za hanebnú cenu 80 krajciarov.

— **Nová mliekarská škola v Plzni.** Dňa 1. febr. bude v Plzni otvorená mliekarská škola.

OZNAM.

Gazdovsko-potravný spolok v Hasprunke bude vydržovať **valné shromaždenie** 2. febr. o 3. hodine odpoľudnia v školskej miestnosti.

Predmetom bude: Volba správy a dozorného výboru; volné návrhy. *Správa.*

Malý oznamovateľ.

Stavebné vápno 100 kg. za 1 zl. 25 kr. vždy k dostaniu u **R. Detony,** Jezovítska ul. 394.

Obehod! Kde potravný spolok není, do arendy dávam; pozostáva z 1 sklepu, (gevolbe,) i izby, 1 kuchyne a z 3 komôr bárs kedy môže sa prevziať u hostinského **Antona Slobody** v Čačove.

Učňa z poriadneho domu hľadá na šustrovske remeslo **Ján Hokinka** v Skalici. Potočná ulica 162.

V jednej dedine pri Holiči je jeden obchod spojený s traťou a s krájom, všetko bez konkurencie, zo slobodnej ruky ku odpredaju. Dopisy raďte pošť: **E. V.** v poste restante Holič. Termín na dopisy 8 dní.

Hľadá učňa p. **Ján Zálešák**, obuvnícky majster v Skalici, Žabí ul.

Dobry prerovský brezniak šenkuje H. Klváček. Pol litra za 22 hal. (11 kr.) To samé pivo šenkuje aj A. Klváč za tú istú cenu. S úctou **H. Klváček.**

Hľadá kupca lebo arendátora na väčšiu tehlu blízko Sasťina (nitr. stol.) **Imrich Kováč**, advokát v Holiči.

Príjem do služby jedno asi 13 ročné dievča k ľahkej práci; do poludnia domášia práca, odpoľudnia pomahanie pri pletení pančoch. Ktorá už ručne práce koľko toľko zná, má prednosť. Nastúpiť môže hneď. **D. Sensel,** pletárna v Holiči.

Čtenému Obecenstvu!

S úctou oznamujem, že som otvoril **stolársku dielňu v Skalici** v Kráľ. Ulici v dome p. **Jozefa Hasičky.** Všetky do odboru stolárskeho patriace práce dokonale a solidne vyhotovujem. **Štefan Blaha,** stolársky majster.

Kto chce predať zemiaky (erteple) pre ošpané nech sa hlási v mliekarni.

Hľadá z poriadneho domu 14 do 15 ročného **učňa.**

Julius Bargár, kominársky majster Moravské Sv. Jany.

Červené víno

z roku 1902 je k dostaniu za lacnú cenu 1 hl. 24 korún; kto by také kúpil chcel, nech sa prihlási v redakcii Pokroku.

D. Sensel.

Strojová výroba pletených punčoch v Holiči. (Ny. m.)

Shotovuje punčochy pre panie, dietky a pre pánov z bavlny a hodobávneho pletiva a sice len v prvej jakosti. Prijíma aj nadpletanie každého druhu punčoch za najľavnejšie — ceny. — Rýchle zasielanie. — Dokonala výroba.

Slovenská knižnica

nemala by chýbať v žiadnom dome. V prvom svazku práve vyšia: **Restaurácia,** krásny opis starodávnych zemianskych volieb. Pre ďalšie svazky vybrali sme nasledujúce krásne knihy:

- 1.) Tri rozprávky od J. Čajáka
- 2.) Nové besednice od Tajo šého.
- 3.) Dejiny národa slovenského.

Adresa: Vydavateľstvo Slovenskej knižnice (P. VOTRUBA.) BUDAPEST VIII. Rakovský-ér 3.

Každý rok 4 knihy spolu za: **2^k 40^h**

Šunky
 dľa spôsobu pražských šuniek sú vždy za
 mierne ceny v zásobe u
Boh. Poriz, uzenára ve Skalici,
 rínkovná ulica.

Jozef Orlický,
 veľkozávod plodínový a s menársky, vlastné na-
 kladanie chýrne známých bzeneckých ogurkov.

Bzeneč Morava.
 Odporúča svoj sklad: šošovice, hrachu,
 fazule, maku, kmínu a všetkých do oboru spa-
 dajúcich plodín a zelenin: cibuľu, cesnak, kysa-
 nú kapustu ugorky.

Pre jaro pôvodné repové semená v naj-
 lacnejších cenách.
 Zástupca pre Uhorsko
Jozef Paříze s, Szakolcz.

Nový cenník semien
 firmy
JINDŘICH VANEK,
 najväčšieho českého semenárskeho obchodu,
 pestovania semien a obilia k siatiu, dvorného
 dodavateľa
 v Prahe, Václavské námestie číslo 13.
 „u Zlatéj husy.“
 obsahujúci do 3000 druhov s úplnými popismi
 a so 160 vyobrazeniami všetkých semien pre
 hospodárstvo, zahrady, lúky a hory v zaru-
 čených kvalitách k novému jarnému obdobiu
 vyšiel 1. januára 1907
 a zasiela sa všetkým pp. interessantom.
 K objednávkam priloží sa obšírny návod o pesto-
 vaní všetkých rastlín „Vanekův hospodársky
 rádce“ zdarma.

Do Skalice a okolia!
 Ctenému obecenstvu oznamujem, že mám
 teraz na sklade viacero druhov
výtečného rumu
 a nemusia naše gazdinky ani do Hodonína
 sa ustávať. — Jeden pokus dostačí presved-
 čiť sa, že čo sa jakosti a ceny dotýka,
 môžem smelo s cudzími výrobkami konku-
 rovať. — Predávam rum: I. jakosti, liter
 za 1 k. 80 hal., II. jakost, liter za 1 k. 10 h.
 a III. jakost, liter za 90 h.
 Raďte zkusit! S úplnou úctou
Emanuel Hofbauer
 v Skalici, rínkovná ul., č. 115.

Žiadajte cenník
najlepších travných semien na zakladaní a zlepšení slabých jatelín.
 Žiadajte cenník **umelých hnojiv a všetkých potrieb** pre záhradu,
 pole a dom.
 Žiadajte cenník **umelých lihní a všetkých drúbežných potrieb**, kúpíte ich
 veľmi ľahko u kresťanského veľkozávodu
DRUŽSTVO „HOSPODÁR“
 v Miloticích
 nad Bečvou.

Cenník zobraza
 Teď na spělky
 TELEFON
 Největší
 číslo 816
 český
Sklad pian, pianin a harmonii
 na Moravě
JOSEF LIDL V BRNĚ
 zelný trh číslo 11.
 Přisezný znalec ok. zem. soudu v Brně.
 Velký výběr pian, pianin a harmonii;
 výrobky nejproslavějších továren tuz. a cizozemských.
 Ceny nejnížší a v každém směru obchodním
 naprostá solidnost!

PRASE

keď v... je takto vykrmené, ke-
 také... a od masti ani nevidí dob-
 vted... sa najväčšmi z neho a v i-
 nera... rátať, koľko asi dostanete zaň
 koľko tak centov môže mať?
 Ale veru aj uznáte, že nebyť krmného
 vápna „HOSPODÁR“, prasa ani o pol roka
 by Vám nebolo také, ako je dnes. Preto
 anitedy neustávajte pridávať denne tipnu
 vápna, keby ste si mysleli, i toho už je
 nie treba.
Zdravie statku, rýchly vývin
statku a lacný chov statku docielit
 možno jedine pravidelným prikrmovaním
 krmného vápna a to so značkou
„HOSPODÁR!“
 5 kg. ťažké blombované vrecúško krmného
 vápna „Hospodár“, stojí poštou vyplatené
 2 kor. 80 hal., 50 kilov 12 kor. v sklade.
JESENSKY,
 v Liptovskom Sv. Mikuláši.

SUKNE
 polovlnené . . . po 65—70 kr. a výše.
 grisetové . . . po 1 zl. 20 kr. a výše.
 satenové . . . po 93 kr. a výše.
 kanafasové . . . po 1 zl. 10 kr. a výše.
 atlasové . . . po 1 zl. 5 kr. a výše.
 klotové . . . po 2—3 zl. a výše.
 a jiné tkalcov. výrobky dokírkou
 zasílá tkalcovna.
ADOLFA JELÍNKA v Jimramově,
 (MORAVA).
 Vzorky zdarma a franko.
Kdo zkusí jednou po druhé kupí zas!

Sviece kostolné
 všetkých druhov
voskové a polovoskové
sviečky
 stolné stearinové a parafínové, hladké
 a krútené, biele lebo barevné, ďalej
mydlá
 ku praniu a voňavé
 (toiletne), všetky
 v najlepšej jakosti dodáva naj-
 ľavnejšie
 Prvá Královohradecká cis. a
 král. dvornia tovareň
 na sviečky, mydlá a voňavky.
J. Pilnáček,
 Hradec Králové, Král. České.
 Založeno roku 1816.

Domáce lieky pri statku
 — pre hospodárov. —
 Fluid slúži jako posilňujúci prostriedok na
 nohy koní a rozného statku obzvlášte pri
 vytknutí, zastúpení, zaskočení pri porážke
 krížov a lopatiek atd. 1 sklienka 1 kor.
 60 halierov.
 Prášok oproti kašlu koní a rozného statku.
 1 škatulka 60 halierov.
 Výživný prášok pre kone a dobytok pri
 zlom trovení, pri nechuti k žrániu, pre zlep-
 šenie mlieka. 1 škatulka 60 halierov.
 Prášok pre osipane proti ruži (brantu), ku
 napomôženiu proti rozličným nemociam.
 1 balík 50 halierov.
 Náter proti Reumatismu a trhaniu v údoch.
 malá sklienka 1 kor.
 Masť na rvar odstraňuje všetky vyražení-
 ny, robí peknú bielu kožu 70 halierov.
 Balsám proti tlstému krku 60 halierov.
 Všetky tieto domáce lieky možno tiež po-
 tou objednať.
Lekárň k „Uh. Korune“
v Holíči.